

PROEVERIJ

OOSTENRIJK 2021 HET JAAR VAN DE WIJNGAARD

Wat in 2013 begon met een preview aan de pers van Erste Lage-wijnen van ÖTW-leden uit Kremstal, Kamptal, Traisental en Wagram, is nu uitgegroeid tot de Austrian Single Vineyard Summit.

TEKST: MAGDA VAN DER RIJST

De proevers krijgen ingeschonken © Bundesverband ÖTW

Er wordt serieus geproefd

Schloss Grafenegg, locatie van de proeverij © Bundesverband ÖTW

KIJK OP
PERSWIJN.NL
VOOR MEER
NIEUWS OVER
DE ÖTW

VRIJWEL
ALLE WIJNEN
UIT 2021 ZIJN NU
AL VERRUKKELIJK
OM TE DRINKEN

De Austrian Single Vineyard Summit is een strak georganiseerde, massaal bezochte proeverij-zesdaagse van 500 topwijnen afkomstig uit vrijwel alle Oostenrijkse wijnregio's. Behalve dat je als proever een goed beeld van 2021 krijgt, worden de individuele scores ook gebruikt voor toekomstige wijngaardclassificaties.

ACCENT OP 2021

Laaiend enthousiast zijn wijnboeren en -critici over oogstjaar 2021 in Oostenrijk. Ruim een week na de VDP-presentatie van Grosse Gewächse in het Duitse Wiesbaden (zie p. 14-18), schoof de Oostenrijkse en internationale pers aan in het prachtige Schloss Grafenegg, dat tussen Krems en Wagram ligt. Het was een bijzonder jaar omdat de Österreichische Traditionsweingüter (ÖTW), opgericht in 1991, hun dertigjarige jubileum vierden. Dat had officieel in 2021 gemoeten, maar toen kon het feestje wegens corona niet doorgaan en daarom werd er nu extra uitgepakt. De *Verkostung* opende op zondag met de kennismaking met producenten uit Thermenregion, een nieuw lid van de ÖTW, en met een klassiek concert in Wolkenturm, het openlucht-amfitheater dat onderdeel uitmaakt van landgoed Grafenegg. Op maandagochtend begon het serieuzere gedeelte met een historische proeverij die terugging tot

1991 en waarin wijnen van bekende huizen als Bründlmayer, Hiedler, Hirsch, Jurtschitsch, Loimer en Schloss Gobelsburg schitterden.

Daarna was alle aandacht voor 2021. Anders dan bij de VDP, waar steeds vaker de wijnen met iets meer rijping worden gepresenteerd, schonken de leden van de ÖTW op enkele uitzonderingen na vooral 21'ers. Dat deden ze met plezier, want 2021 staat nu al te boek als een van de grote Oostenrijkse jaren; het wordt vergeleken met 2015 en 1999.

WIJNJAAR MET HORDES

Even terug naar de afgelopen jaren. 2018 was feitelijk te warm voor de witte wijnen en veel wijnbouwers vinden dat ze in dat jaar te vaak in paniek hebben gehandeld. In 2019, ook warm maar anders, waren ze beter voorbereid op de hogere temperaturen, wat voor fantastische wijnen heeft gezorgd. 2020 staat als een klassiek jaar bekend, dat zowel in rood als wit elegante wijnen heeft geleverd. Maar geen van de genoemde jaren haalt het volgens insiders bij 2021. Unaniem zeggen de producenten dat uiteindelijk alles meewerkte.

Uiteindelijk, want er waren wat hordes te nemen. In 2021 was er ook in Oostenrijk sprake van late vorst, hevige regenbuien en hagel. Om met de late vorst te beginnen: die werd veel producenten in Europa

FAVORIETE GEPROEFDE WIJNEN

CARNUNTUM

Muhr, Kirchweingarten

Blaufränkisch 2019 **18 pnt**

Muhr, Spitzerberg-Obere Roterd,
Blaufränkisch 2019 **18,5 pnt**

(*Karakter Wijnimport*)

EISENBERG

Krutzler, Weinberg

Blaufränkisch 2019 **16 pnt**

(*Winterberg Wijnen*)

Wachter Wiesler, Weinberg

Blaufränkisch 2019 **16,5 pnt**

KAMPTAL

Hiedler,

Gaisberg Riesling 2021 **16,5 pnt**

(*Anfors Imperial*)

Hirsch, Grub GV 2021

(*Grandi Vini*)

Jurtschitsch,

Käferberg GV 2020

(*Karakter Wijnimport*)

Schloss Gobelsburg,

Lamm GV 2020

Schloss Gobelsburg, Heiligenstein

Riesling 2020

(*Wijnimport J. Bart*)

KREMSTAL

Nigl,

Pellingen Privat GV 2021

(*Ad Bibendum*)

LEITHABERG

Birgit Braunstein, Glawarinza

Blaufränkisch 2019

(*Wijnkoperij Okhuysen*)

17 pnt

Sommer,

Halsler Blaufränkisch 2019

(*Snoeyenbos Wijnimport*)

17,5 pnt

17 pnt

16,5 pnt

16,5 pnt

16 pnt

16 pnt

16 pnt

16 pnt

16 pnt

16 pnt

16 pnt

16 pnt

16 pnt

16 pnt

16 pnt

16 pnt

Sommer,

Halsler Blaufränkisch 2019 **16 pnt**

(*Snoeyenbos Wijnimport*)

SÜDSTEIERMARK

Erwin Sabathi, Pössnitzberg

Sauvignon Blanc 2020 **16,5 pnt**

(*Heisterkamp Wijnkopers*)

Tement, Zieregg

Sauvignon Blanc 2020 **17,5 pnt**

(*Herman Wines*)

Wohlmuth, Edelschuh

Sauvignon Blanc 2020 **17,5 pnt**

(*Anfors Imperial*)

TRAISENTAL

Markus Huber,

Berg Riesling 2021

(*Les Généreux*)

16,5 pnt

noodlottig door enorme verliezen in de opbrengst. In Oostenrijk maakte de vorst minder kapot dankzij de droogte en overwegend lage temperaturen in maart, april en mei. Het groeiseizoen kwam er laat op gang en dat hield de schade door bevriezing van de knoppen beperkt. Ook kreeg Oostenrijk te maken met hevige regen- en hagelbuien eind juni, maar daarna deed de zon zijn werk en haalden de druiven hun vertraagde ontwikkeling in, om rustig en geleidelijk door te rijpen tot een oogst met voldoende suiker en voorbeeldige zuren.

In het algemeen kwam zowel de Riesling als de Grüner Veltliner opwekkend, fris, vol, precies, intens en elegant over. Vrijwel alle wijnen waren al verrukkelijk om te drinken, maar lieten door hun diepte en vulling voelen dat ze het waard zijn om weg te leggen. Om meteen de vergelijking met de geproefde 21'ers uit Duitsland te trekken: daar gold ook dat de wijnen nu fris, fruitig en verleidelijk lekker zijn om te drinken, maar bij menige wijn ontbreekt het vlees op de botten voor een evenwichtige oudering.

WIJNGAARDCLASSIFICATIE

Het is geen nieuws dat sommige wijngaarden absoluut meer talent hebben om grootse wijnen voort te brengen dan andere, maar uiteindelijk bepalen factoren als wijngaardbeheer, aangeplant

druivenras, leeftijd van de stokken en keuzes in de kelder ook de stijl en kwaliteit van de wijn. Toch is de ÖTW, onder aanvoering van *Obmann* Michael Moosbrugger, ervan overtuigd dat de classificatie van wijngaarden Oostenrijk als wijnland begrijpelijker en bekender maakt. Daarom is het voor hem van het grootste belang dat die classificatie wordt vastgelegd in Oostenrijks nationale wijnwetgeving – iets wat na jaren lobbyen en onderhandelen binnen afzienbare tijd ook echt gaat gebeuren. Voor Moosbrugger, zelf eigenaar van Schloss Gobelsburg, en de andere producenten die zijn aangesloten bij de ÖTW is een objectieve waardering van de wijngaarden de enige manier om transparantie voor de consument te creëren.

Alleen de wijngaarden die langdurig hebben bewezen wijnen met een constante hoge kwaliteit te leveren, komen in aanmerking voor het predicaat ÖTW Erste Lage. Die bewijzen vinden hun basis in inhoudelijke, economische en kwalitatieve criteria; ook de scores van de pers zijn meegenomen bij de vaststelling van de Erste Lagen en worden nog steeds verzameld, zodat de ÖTW binnen zeven à tien jaar tot een verdeling in Erste en Grosse Lagen kan komen.

GARANTIE VOOR CONSUMENT

Hoewel regionale organisaties (zie kader in kantlijn)

GROEI ÖTW

Sinds 1991 wordt er door producenten uit Kamptal, Kremstal, Traisental en Wagram aan de classificatie van wijngaarden gewerkt. In 2019 sloten wijnbouwers uit de regio's Carnuntum en Wenen zich bij de club aan, dit jaar zijn die uit Thermenregion erbij gekomen, en Weinviertel volgt over twee jaar.

Vinea Wachau, Eisenberg, Leithaberg en de Steirischen Terroir- und Klassikweingüter (STK) zijn geen ÖTW-leden, maar presenteerden wel hun wijnen tijdens de Austrian Single Vineyard Summit 2022.

Ludwig Neumayer,
Rothebart Riesling 2021 **17 pnt**
(*Terroirwijn*)

THERMENREGION

Johanneshof Reinisch,
Spiegel Zierfandler 2016 **16,5 pnt**
Johanneshof Reinisch,
Kästenbaum
Pinot Noir 2016 **16,5 pnt**
(*Anfors Imperial*)
Heinrich Hartl, Graf Weingartl
Pinot Noir 2015 **15,5 pnt**
(*Vrienden van Oostenrijkse Wijn*)
Landauer-Gisberg, St. Laurent
Ried Frauenfeld **15,5 pnt**
(*Wijnhaven Wijnimport,*
Geruba Chocolate/Vinotheek)

WACHAU

Franz Hirtzberger, Axpoint Grüner
Veltliner Smaragd 2021 **18 pnt**
(1 wijn uitgelicht uit het
uitstekende totaalassortiment)
(*Le Vin en direct*)
Weinhofmeisterei
Mathias Hirtzberger, Bach
Riesling Smaragd 2021 **16 pnt**
(*Anfors Imperial*)
Knoll, Loibenberg
Riesling Federspiel 2021
en Smaragd 2021 **18+ pnt**
(alles van Knoll is uitmuntend)
(*Anfors Imperial*)
Nikolaihof, Im Weingebirge GV
Smaragd 2017 **18,5 pnt**
(spirituele wijn!)
(*Anfors Imperial*)

Prager, Achleiten
Grüner Veltliner 2021 **17 pnt**
(*Anfors Imperial*)
Domäne Wachau,
Achleiten Grüner Veltliner
Smaragd 2021 **16,5 pnt**
(consistent goed en betrouwbaar;
1 wijn uitgelicht)
(*Anfors Imperial, Gall & Gall*)

WAGRAM

Bernhard Ott,
Spiegel GV 2020 **18 pnt**
(*Pallas Wines*)

WIEN

Wieninger,
Preussen Riesling 2021 **16 pnt**
(*Résidence Wijnen*)

Ludwig Hiedler op de Gaisberg

OVERZICHT

DAC - Districtus

Austriae Controllatus:

wettelijk vastgelegde aanduiding voor een kwaliteitswijn die kenmerkend is voor de regio van herkomst. Per DAC zijn er regels voor onder andere toegestane druivenrassen, wijngaardbeheer, vinificatie, alcohol- en suikergehalte. Er zijn momenteel 17 DAC's.

ÖTW - Österreichische Traditionsweingüter:

dit verreweg belangrijkste verbond van particuliere wijnproducenten in Oostenrijk focust op de classificatie van wijngaarden. Momenteel hebben 95 wijngaarden het predicaat Erste Lage. ÖTW telt 77 leden, verspreid over de 'afdelingen' ÖTW.Donau (met leden in Traisental, Kremstal, Kamptal en Wagram), de ÖTW.Wien, de ÖTW.Carnuntum en de ÖTW.Thermenregion. In 2024 volgt Weinviertel.

Andere Oostenrijkse organisaties van wijnbouwers die samenwerken met ÖTW:

Eisenberg DAC, Leitha-berg DAC, Steirischen Terroir- und Klassik Weingüter (Südsteiermark en Vulkanland), Vinea Wachau (Wachau)

verschillende regels hanteren en diverse voorwaarden stellen aan hun leden, passen ze toch onder één ÖTW-paraplu. Michael Moosbrugger: 'Wat de algemene appellationsregels betreft, denk bijvoorbeeld aan voorgeschreven druivenrassen en opbrengsten per hectare, vallen de ÖTW-wijnen binnen de officiële Oostenrijkse wijnwetgeving zoals vastgelegd in de DAC. Natuurlijk heersen er specifieke ideeën over wat een wijn typisch maakt voor zijn herkomst. Dat kan elk gebied tot op zekere hoogte zelf bepalen, zolang we het binnen de ÖTW maar eens zijn over wat kwaliteit is en welke wijngaarden garant staan voor een goed product. Een doorsneeconsument en het overgrote deel van de echte liefhebbers zullen nooit alle namen van onze Grosse en Erste Lagen kennen, laat staan dat ze zich een idee kunnen vormen over de stijl van de wijn. Wel weten ze dat er van geclassificeerde wijngaarden meer verwacht mag worden dan van de niet geclassificeerde. Grand cru en premier cru – in Duitstalige landen spreken we van Grosse en Erste Lagen – zijn universele begrippen. In Oostenrijk kennen we voornamelijk alleen Erste Lagen, maar op termijn komt er een verdeling in Grosse en Erste.'

HISTORISCH BEWIJS GEEFT DOORSLAG

Moosbrugger benadrukt nogmaals dat het werk van de afgelopen dertig jaar altijd als doel heeft gehad om op objectieve wijze de kwaliteit vast te leggen. In eerdere artikelen in *Perswijn* ('Neusiedlersee' in nummer 7-2020, 'Wachau' in nummer 2-2021) citeerde hoofdredacteur Ronald de Groot echter ook

producenten die kritische vragen stellen bij de waarde ervan. Wijnboeren in het overwegend vals-platte Neusiedlersee kunnen haarfijn uitleggen waarom het terroir van diverse wijngaarden uniek en uitstekend is voor hun zoete wijnen en Zweigelt, maar dat die door het gebrek aan 'echte' hellingen mogelijk nooit als Grosse of Erste Lage aangemerkt zullen worden. Waar Neusiedlersee hoogte mist, wijst Emerich Knoll juist op de enorme hoeveelheid steile terraswijngaarden in Wachau, zo'n 30%, waardoor het schier onmogelijk is om onderscheid te maken, terwijl ze allemaal opnemen ook ongewenst lijkt en niet in balans zou zijn met de andere gebieden. Moosbrugger geeft aan dat het niet om de hoogte gaat, wel om historisch bewijs van de kwaliteit en diversiteit van het terroir en dat er dus op termijn ook kansen zijn voor Neusiedlersee.

'STAP VOORWAARTS VOOR IEDEEREEN'

Moosbrugger beseft dat niet iedereen, ook niet alle leden, volledig achter de ÖTW staat, maar gelooft toch, samen met zijn Duitse collega Steffen Christmann, president van de VDP, dat wijngaardclassificatie de juiste weg is. 'Er zal altijd discussie blijven of de afbakening per helling juist is en of er als gevolg van klimaatopwarming ooit een herindeling moet plaatsvinden', zegt Moosbrugger. 'Wie weet. Maar het feit dat de officiële Oostenrijkse wijnwetgeving onze ÖTW-classificatie overneemt, is een enorme stap voorwaarts voor Oostenrijk als geheel. Niet alleen voor de producenten aangesloten bij ÖTW. Iedereen profiteert ervan.' 🍷

Wijngedebied Wachau © Bundesverband ÖTW